

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברסלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גיליון מס' 671
פרשת עקב תש"פ

רמז	זמני	שבת	הדלקת נרות
20:41	20:08	18:55	ירושלים
20:43	20:11	19:11	תל-אביב
20:44	20:11	19:06	חיפה
20:45	20:10	19:02	באר שבע

דבר ראש הישיבה

בית המקדש השלישי

בית המקדש, אליו אנו כל כך מקווים ומצפים, נקרא על שם התפילה • "כי ביתי בית תפילה יקרא" • מהו עומק הדבר, ומדוע הודגש בפסוק שבית התפילה יהיה "לכל העמים"

בתוך בית, כי על ידי זה מקבלים לב נשבר ענווה ושפלות בתפילה, כפי שמפרש רש"י הנ"ל, אבל אם הוא מתפלל בטוהר פתוח, במקום שאין צניעות ואין אימת מלך, אזי רחוק שיהיה לו לב נשבר ואזי לבו מתגאה. וזה גם עניין החלונות שיש בבית המדרש שעל ידי זה הוא רואה את השמיים ולבו נכנע. נמצא שיעקר עניין הבית הוא הלב הנשבר והענווה.

ואת זה המשיך והאיר יעקב אבינו לכל העולם כולו, את הלב הנשבר של התפילה. כי תפילה צריכה להיות בלב נשבר, והעכו"ם שהם מצד הגאווה והקליפות הם רחוקים [מבחינה רוחנית כמובן] ממקום הישוב, מקום הקדושה, על כן עיקר התקרבותם הוא להאיר להם את בחינת השפלות של יעקב, שהוא בית ה' הנקרא "בית יעקב", שעל זה נאמר "בית יעקב לכו ונלכה באור ה'", כי הוא שמיטתו שלמה הוא מאיר בגויים את מידת הענווה הפנימית האמתית, שעל ידה גם הם יכולים באמת להתפלל להשם, ואז מתעלה באמת שמו הגדול וזוכים ל"כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים".

נמצא ששמו של ה' גדול כאשר העכו"ם, שהם מצד הגאווה, מקבלים מבית ה' יראה ענווה ושפלות ומהללים את השם, כי כשהעכו"ם נכנעים לפני הקדוש ברוך הוא אז מתגלה גדולת השם וכבוד ה'.

מבצר של מרגליות

למדנו מכאן שעבודת בית המקדש היא עבודה פנימית, כי הבית הוא רשות היחיד, מקום הקדושה הענווה והשפלות כפי שנתבאר, ולכן שם נמצאת השכינה שמהותה ענווה ושפלות דלית לה מגרמה כלום, בבחינת בית, שם מקבלים את עבודת התפילה בשלימות, כי שלימות עבודת התפילה שהיא גאולת השכינה היא דווקא ע"י בחינת בית, כי הבית הוא מקום ששם גרים החתן והכלה, ולכן בית מרמז על היחוד השלם של קודשא בריך הוא ושכינותיה ומשם נמשך שפע לכולם.

ובדרך רמז אפשר לומר על פי המעשה הראשון מספר סיפורי מעשיות, שהבית מלך נמצאת בהר של זהב ומבצר של מרגליות, שהוא הר ובית - ששם נמצאת השכינה ומשם היא מתגלה, ומשם, מבחינת בית שהוא המבצר של מרגליות, יוצא אורה להאיר לכל העולם. ועל זה נאמר שם במעשה על המשנה למלך "ובסוף הוציאה".

נו נמצאים בימי ז' שבתות דנחמה, ועיקר הנחמה הוא בניין בית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימינו.

בבית המקדש השלישי יהיה לכל העמים קירוב אל בית התפילה על ידי "בית יעקב", כי "בית יעקב" יאיר לכל בית, ולא רק לבית ישראל אלא לתוך כל בתי הגויים, ועל ידי זה יתקרבו כולם ויבואו אל בית המקדש השלישי להתפלל לה' ולהתקרב אליו, ובזה יתקיים הפסוק "כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים". ודבר זה מובא בליקוטי הלכות (מנחה פג) זו לשונו: שעל ידי זה עיקר בנין הבית המקדש שיבנה במהרה בימינו, שיהיה נבנה בזכות יעקב אבינו, כמו שאמרנו רז"ל, שבית ראשון ושני היו בזכות אברהם ויצחק, אבל בית המקדש השלישי שאנו מקווים יהיה בזכות יעקב שהיתה מיטתו שלמה, ולא יחרב לעולם, עכ"ל.

כי ביתי בית תפילה

עיקר בית המקדש הוא עניין התפילה, וכל הגויים יתקרבו לה' יתברך ויעבדוהו בבית המקדש השלישי שהוא בחינת יעקב, כמובא בליקו"מ תורה י'. ואז יתייקר ויתכבד שמו של הקדוש ברוך הוא בכל העולם. והנה מדברי רבינו הק' שם משמע שיעקר ההתקרבות אל ה' יתברך של העמים תהיה על ידי תפילה כמו שכתוב "כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים", כי תפילה שייכת לכל העולם כולו מה שאין כן תורה ששייכת רק לישראל. ובית המקדש שהוא מקום התפילה הוא מקום השראת השכינה, וזה העניין שהגויים יתקרבו דווקא על ידי תפילה, כי יבואו לחסות תחת כנפי השכינה שהיא התפילה, כי התפילה הוא אור השכינה, שהשכינה מלוכשת באותיות התפילה, כמובא בספרים הקדושים.

שפלות ולב נשבר

מובא בגמרא (ברכות לד:): אמר רב כהנא, חציף עלי מאן דמצלי בבקתא - אני מחשיב בחציפות אדם שמתפלל בבקעה פרוצה, ללא דפנות וגג]. וביאר רש"י, 'שכשהוא במקום צניעות חלה עליו אימת המלך ולבו נשבר'.

למדנו מכאן שיעקר העניין של תפילה הוא דווקא

להזמנות:

02-6289761

052-7679638

ספרו החדש

של הרב ח' שמואל

שטרן שליט"א

שביל חדש

נפתח אל הלב

כלי מתוק מלא ברכה

בשוטנים.

ההשקפה הזו משנה חיים להגיל בה, כי לא רק פרוסתו נקבעת משמים אלא גם מידותיו של האדם, אופיו, מצב בריאותו, מספר ילדיו, ובעצם הכל! כל עניין דובר מותאם לו אישית מאת בעל הבירה שהוא אדון הכל, ועליו להתמודד בשמחה עם מה שה' הועיד לו ולעשות את המוטל עליו. הקב"ה שברא אותנו הכין מראש לכל נשמה ונשמה את הכוחות והחוסן הנפשי לה היא זקוקה כדי לעמוד בכור המבחן המוכן במיוחד בעבור לצורך תפקידה.

את היסוד הזה יש להחזיר ולהסביר בעקיפין בעת סעודת שבת ובכל עת, במשלים, בסיפורי צדיקים, ברעיונות מעניינים, שמהם אפשר להוציא את הרעיון הזה, וכך יוכלו הילדים להרגיש טוב ולראות את הטוב בכל דבר המגיע להם, כי הלא הכל משמים והכל מיועד עבורם בתוכנית שמימית ואישית.

נביאים טובים

אסיים בדבר חידוש יפה ששמעתי פעם. בברכת ההפטרה אנו אומרים "אשר בחר בנביאים טובים". האם קיימים "נביאים רעים" או "נביאים לא טובים"? מה הוא השבח על ש"בחר בנביאים טובים"?

כשביקש הקב"ה לשלוח את ירמיהו הנביא להתנבא לעם ישראל, ירמיהו ניסה להתנגד וביקש מהשם יתברך שיפטור אותו מלהיות נביא, כמבואר בתחילת ספר ירמיהו.

והשאלה הגדולה היא, מדוע ניסה ירמיהו להתנגד? מה כל כך גרוע בלהיות נביא? ועוד, הרי יש איסור להיות כובש נבואתו?

אלא ההסבר שניתן לומר, שהאדם הוא ככלי. בכל כלי ניתן להשתמש לכל דבר, אבל אם נמשח את הכלי בדבר מתיקה מובן שכל מים שיוכנסו בתוכו יומתקו מהמתקיות המרוחה על הכלי; ואם ימשחו את הכלי בדבר מר אז כל סוגי המשקאות, אף מתוקים, יהפכו למים המרים.

ירמיהו החזיק את עצמו בתור אדם מר, ואם יהיה הוא הנביא לעם ישראל, גם כשיקבל נבואה טובה היא תיחפך לרעה ומרה ח"ו כשתעבור דרכו. לכן ביקש ירמיהו מהשם יתברך שישלח את הנבואה לעם ישראל דרך נביא אחר, ולא שחש ושלוש רצה לכבוש את הנבואה, אלא רצה שהנבואה תימסר באופן האמיתי לעם ישראל.

זהו הפירוש "אשר בחר בנביאים טובים", שגם נבואות לא נעימות שלח דרך נביאים עם תכונות נפש טובות ומתוקות, וגם הן הומתקו בתוך הנביא עצמו.

גם עלינו לפעול ולהחזיר המתקה בילדינו המתוקים, שלא יחסר להם כל, וניתן להגיע לזה רק אם לא ישכחו מיהו בעל הבית על כל העולם, כי אין לנו מלך אלא אתה!

פעם נשאל שאלה החיונית ביותר לנו בחיי היום יום, שצצה במיוחד בימי בין הזמנים אשר אנו נמצאים כעת בעיצומם: ישנם ילדים שתמיד רע להם. מה שתעשה ומה שלא - הכל נגדם והכל לא טוב. והאמת, למה עלינו לדבר על המיעוט? נדבר על כלל הילדים, שגם לאחר שההורים השקיעו שעות על גבי שעות בתוכניות מפורטות ובמחשבה מעמיקה איך נגרום להנות אותם, לא תמיד הבנים מרגישים את ההשקעה ומתמרמרים על הפספוס ההוא ועל הבעיה ההיא, וההורים נשארים עם טעם חמוץ בפה. איך נגרום שילדינו תמיד יהיו שמחים בחלקם ומאושרים בגורלם בכל הזמנים ובכל מקומות הימצאותם?

נחדד את הבעיה: ידוע שהכוח וההשפעה השליליים חודרים הרבה יותר מאשר הרגשה חיובית, והילד שטבעו מוצא תמיד את השלילי מצליח תמיד להרוס ולהוציא מכל הילדים את הטעם הטוב, ומההורים את החשק לתכנן לפעם הבאה פעילויות למשפחה. האם יש דרך חינוכית שעל ידה נוכל למנוע הכאב המיותר לכולנו? ואם כן מה הדרך לפעול להגיע אליה?

הסוסים שחבלו בצווארם

חז"ל לימדו אותנו (יומא לה:): ש"אין אדם נוגע במוכן לחברו כמלא נימה". עלינו לשוחח עם בנינו ולהמחיש ולהרחיב בצורה מעניינת, שגם אנו קשורים אל החבילה שהוכנה מראש עבורנו מאת בעל הבירה!

אחד הצדיקים סיפר פעם דבר מעניין שחזו עיניו בילדותו: בעת שהסוחרים פורקים את סחורתם מהעגלה ומוליכים אותה אל דוכן השוק הם נוהגים להתיימר ממנה את הסוס ולקשור אותו אל עץ מזדמן, ומתחת לכל סוס מניחים קופה עם תבן.

הסוס יכול לאכול ברוגע עד כדי שבעו, אך דרכם של רוב הסוסים שהם מושכים את צווארם אל הירקות הטריים והפירות העסיסיים שנמכרים לרוב בדוכני השוק, עד שצווארם נשרט ונחבל מהחבל הכרוך סביב צווארם. כמובן שהזמן עושה את שלו, ובעת הצהרים כאשר השמש קופחת בעוז על ראשם הם מתייאשים מהירקות הרחוקים, ופניהם נשמטים היישר אל תוך תיק האוכל אשר כבר היה מוכן ומזומן בעבורם כבר מתחילת בוקרו של אותו יום... ואז שמחים הסוסים ביותר במנה שהוכנה להם ומתחילים לאכול בשקיקה את מנתם כמוציא שלל רב.

העולם אומר שבדשא של השכן יש יותר "ירוקים" (דולרים)... אבל מה זה מועיל לאדם שכך חושב? רק לקנא ולכאוב. חבילתי שלי לעולם לא תתחלף עם חבילתו של השכן. אם נשכיל לדעת ולהפנים שמה ששייך לי מה' ומוכן בשבילי יגיע אלי ברצוני או שלא ברצוני, כי "אין אדם נוגע במוכן לחברו כמלא נימה", אז בטוחני שחינוי יהיו מאושרים ושלווים וסוגים

הילד שטבעו שלילי מצליח תמיד להרוס ולהוציא מכל הילדים את הטעם הטוב, ומההורים את החשק לתכנן לפעם הבאה פעילויות למשפחה. האם יש דרך חינוכית שעל ידה נוכל למנוע הכאב המיותר לכולנו?

כשאתה מרגיש כמו 'עקב'

בדרך: האתון זזה הצידה, נדחפת לקיר ומוחצת לך את הרגל, רובצת פתאום, - אתה לא חושב שיש כאן משהו מסתתר? למה אתה ממשיך כמו שוטה מופלג להכות את האתון? תרים עיניים מעלה ותראה מי שלח לך את הדברים האלו!

תסתכל איך נראה עם ישראל, כשראו את פרעה שהתקרב מאחוריהם התפללו אל השם! נכון שהיו כמה שלבים עד שהצליחו להגיע לתובנה הזו, אך איך התורה מתארת את הגעתו של פרעה: 'ופרעה הקריב', ומפרשים חז"ל (שמו"ר כא ה) 'הקריב את ישראל לאביהם שבשמים'. אתה מבין?

כשמגיעה צרה - אוטומטית כולם מתקרבים להשם, כי אנו יודעים שזה ממנו.

יש פסוק מעניין באיוב. קשה לי ללמוד את הספר הזה, יש בו מילים מאוד קשות, אבל את הפסוק הזה הבנתי מיד. הוא מדבר שם על הרשעים, ואומר 'לא ישוועו כי אסרם'. גם כשהשם אוסר אותם באזיקים הם לא משוועים ומתפללים להשם. פשוט מתלוננים כאן על האנשים שלא מתפללים לה'.

כשמגיעה צרה, כשהשם עוצר לנו את החיים קצת. למה אתה לא מבין שהשם הוא זה ששולח את הכל?

זה מה שכתוב בתחילת פרשתנו: 'והיה עקב' אם אתה מרגיש בתחתית, אם כולם דורכים ודורסים עליך בגליהם, אז דבר ראשון 'תשמעו את המשפטים האלה', תחזיר לעצמך את הידיעה שהכל ממשפטי השם יתברך, הכל הוא עושה ולא פלוני אלמוני וחבריו.

ואי אפשר בדור שלנו בלי הבטחות לישועות, אז תדע לך ש'ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד'. אם אכן תדע על כל דבר שהכל משמים, תחזיר לעצמך שהכל הוא עושה, אז אתה יכול לצפות לישועה שתבוא בקרוב.

(עפ"י ליקוטי הלכות יין נסך ד כד - כה)

עכשיו אני במצב רוח מרומם. כבר שבוע שאני משלים ברוך השם את ההספק היומי שקבעתי לעצמי בלימוד התורה, וגם מקומם של התפילות לא קופח ואני משתדל שתראינה נורמלי. כל מה שפחדתי - מנסיוני בבין הזמנים הקודם - לא התגשם השנה, בעזרתו יתברך.

לא שאני חושב שאני יכול להיות מרוצה ממצבי וללכת לישון, אבל צדיקים אמרו שהמדה הטובה 'שמח בחלקו' נאמר גם ברוחניות; להיות שמח ומרוצה בעבודת השם שלי, לא להרגיש תמיד דפוק ולא יוצלח.

אבל עכשיו אני מאוד מפחד מה יהיה כשאפול. הרי ברור לכולנו שיש עליות וירידות, וברור שלא תמיד ארגיש כך. אני מאוד רוצה להתכונן עכשיו לנפילה הבאה, כשיש לי את האור ואת הכלים ולא כשאני מרוסק על הריצפה ולא יודע מאיזה צד פותחים את הספר.

אבל הבעיה היא שאינני יודע מה תהיה הבעיה הבאה שאיתה אתמודד... אולי אפסיק ללמוד, אולי להתפלל, אולי סתם עצבות, ואולי ריב מטופש שיהרוס לי את המצב רוח, ואולי ואולי...

אבל נראה שאני צריך להתחזק במשהו אחד שיכול מאוד לעזור לי: לדעת שהכל מהשם. כמו שעכשיו ברור לי שכל עלייתי והצלחתי בשבוע זה הוא סייעתא דשמיא נטו, הכל משמים, גם כשיעבור הגל הזה ויגיע הגל המרגיז והחשוך - תמיד צריך לזכור שהכל משמים, זה עצמו מאוד יכול לחזק אותי.

כל פעם שאני חושב על הנושא הזה אני נזכר בבלעם, זה עם הרטיה על עין ימין ועם המצנפת המיוחדת (מה לעשות שהוא עדיין מצטייר לי בראש כמו שראיתי בגן בציור של יוני...), שלמרות שהיה נביא וחכם לא קלט את הדבר הפשוט הזה. כשאתה הולך לקלל את עמו של הקדוש ברוך הוא, ופתאום קורים כל מיני דברים מוזרים

כמו שעכשיו ברור לי שכל עלייתי והצלחתי בשבוע זה הוא סייעתא דשמיא נטו, הכל משמים, גם כשיעבור הגל הזה ויגיע הגל המרגיז והחשוך תמיד צריך לזכור שהכל משמים...

לצעירי הצאן

תפילה בענווה ובלב שבור

ואת זה המשך והאיר יעקב אבינו לכל העולם כולו, את הלב הנשבר של התפילה. כי תפילה צריכה להיות בלב נשבר ורק אז היא נראית כמו שצריך, רק דרכה אפשר להתפלל כראוי

חסד של כבוד

78 שנים לריצחתו של רבי שלמה חנוך מראדומסק הי"ד, שב"ק ח"י אב תש"פ - תש"ב

דוד, היה בנם של קדושים ומחצבתו מגזע רבנים ואדמו"רים. למרות שר' מאיר דוד לא כיהן באדמו"רות אך היה תלמיד חכם ובר אוריין שכל מכריו כיבדוהו.

למחר, בערב ראש השנה, הלך ר' יצחק אלימלך לביתו של הבנש"ק. 'באתי בשליחותו של הרבי מרדומסק' אמר הרב זינגר, 'והנה המעות ששלח בצירוף ברכה לשנה טובה ומאירה'.

הבנש"ק העים את פניו. הציץ בו הרב זינגר ולא הבין את האכזבה. נכון שהרבי מראדומסק עשיר מופלג בזכות מפעליו הפרוסים בכל רחבי הארץ ונודע במפעלותיו לחסד ובצדקת פזרונו, אך האם מאה זהובים הם קצת מדי? אך לא כמות המעות גרמה לר' מאיר דוד הבנש"ק את מורת הרוח. 'אמור לרבי מראדומסק כי אינני מקבל 'פדיונות' בלא 'קוויטל'".

הרב זינגר אינו מאמין למשמע אזניו: אלפי חסידים - ללא גוזמה - משתרכים בשעות אלו בתור ארוך לפני חדרו של הרבי בתקווה להתברך בשנה טובה, ושכנו מבקש כי הרבי הגדול ישלח לשכנו פיתקא בשמו ושם אמו על מנת שהבנש"ק יואיל בטובו לברכו? אך ר' מאיר דוד לא נכנע. בלי קוויטל אינני יכול לברך.

חזר הרב זינגר אל הרבי מרדומסק, תור ארוך של אנשים מחכים להכנס אל הקודש פנימה, לזכות לקבל ברכה מפיו הקדוש של הרבי עוד לפני התקדש החג. 'איך אוכל להכנס לרבי, הכל כך עמוס וטרוד, ולבקש ממנו את לתת קויטל לשכני?' אבל לבסוף החליט שאת שליחתו הוא חייב להשלים, בסך הכל, הוא אינו חסיד ראדומסק...

ביקש הרב זינגר מהגבאי שיניחו לכנסו פנימה לפני כל הממתנינים: 'הרבי שלחני לשליחות מסוימת ועלי לדווח לו עליה'.

תוך מספר דקות ניצב הרב זינגר מול רבי שלמה חנוך מראדומסק ואומר לו במבוכה כי שכנו הבנש"ק פירש את הכסף שנשלח לו כ'פדיון' וטוען כי אין באפשרותו לקבל זאת בלא קוויטל כתוב.

הרבי הרים את עיניו: 'האם כך הוא הדבר? אם כך הלא הוא יהודי פיקח, במטותא ממך רבי מיילך'ל, נלכה נא יחדיו אל ר' מאיר דוד'...

...

כשסיים הרב זינגר לספר את המעשה הנפלא אמר לחסידים שהצטופפו סביבו: 'יודעים אתם כי אינני מחסידי ראדומסק, אך למרות שאתם כן חסידי רואה אני שאינכם יודעים להעריך את גדולת רבכם. הנה, בערב ראש השנה, כשאלפי חסידים ממתנינים לקבל את פניו ואת ברכתו, יוצא רבכם לגמול כבוד והערכה ליהודי הצריך לכך'...

(מקור: מלכות בית ראדומסק)

ל סליחות זכור ברית. בתי העיירה אפופים עלטה גמורה. הירח כבר אינו מאיר ביום הזה של החודש, מחר יהיה ה'כסה ליום חגיגו', החג שהירח מתכסה בו. מי שרוצה ללכת כעת ברחוב צריך לקחת פנס בידו.

סביבתו של בית הכנסת הרדומסקאי מואר קלושות מאור נרות התמיד הדולקים בבית הכנסת, אך הוא ריק לגמרי. היהודים שאמרו סליחות בחצות הליל גמרו זה מכבר, והמשכימים קום לסליחות באשמורת הבוקר עוד לא קמו. והנה נשמעות פסיעות בבית הכנסת. הסטנדרים זקפו את אזניהם בתמיהה: מי הוא זה שהשכים כל כך לסליחות? אך לא. היהודי לא קם לסליחות, אלא זהו רבי יצחק אלימלך זינגר.

בראות הסטנדרים את הרב זינגר חייכו לעברו כאל יד יד ותיק. הרב זינגר אמנם אינו מחסידי ראדומסק, אך כיון שספריית בית המדרש דחסידי ראדומסק מלאה בספרים נחוצים ונדירים מוצא הרב זינגר זמן לעצמו ומבקר שם לעיתים קרובות, גם בשעות לא כל כך שגרתיות. תלמיד חכם גדול הוא הרב זינגר, ואילולא השואה הנוראה ייתכן והיינו מכירים את שמו וספרו, אך נטרפה השעה והספר היחיד שנותר ממנו לזכרון הוא 'זכרון אלימלך'.

לא עברה דקה ושוב דלת בית המדרש נפתחת ונשמעות פסיעות. הפעם הרבי יוצא מדלת חדרו הצמוד לבית המדרש, לראות מי נמצא בבית המדרש בשעה כה מאוחרת, ולהפתעתו הוא מגלה את ר' יצחק אלימלך זינגר.

'מה מעשיך בשעה כל כך מאוחרת?' שאל הרבי את הרב זינגר. זה האחרון התנער מעיינו בספר שלפניו והביט אל הרבי: 'וכי אפשר לישון בלילה כל-כך קדוש ובשעה גורלית כל כך? באתי ללמוד תורה ולהוסיף זכויות לקראת יום הדין החל למחר. אבל מה עם הרבי, כיצד הרבי ער כעת? הרי הרבי צריך לשמור על בריאותו כאזהרות הרופאים, וכיצד הרבי לא ישן בשעה מאוחרת זו?'

הרבי מראדומסק היה ידוע חולי, חולשה, מדווה ומכאוב. לעיתים היה הרבי כל כך חלש עד שהיה ניצב רופא הכן לידו בשעת ה'טיש' כדי להזריק תרופה מצילת חיים על מנת שיוכל להמשיך בעבודתו, עבודת ה'.

אך הרבי התנצל: 'והלא אתה עצמך אמרת שאי אפשר לישון בליל קדוש שכזה... בסופו של דבר, טוב שהגעת הנה, כי בידי מאה זהובים לתת לשכנך לכבוד חגי תשרי המתקרבים. שא נא אליו את מנחתי ומסור לו בשמי שנה טובה'.

שכנו של הרב זינגר, שנקרא לו בשם ר' מאיר

בא נלך אליו שינוי. רבי שלמה חנוך מראדומסק הי"ד

שאלה:

אני מגיע בבין הזמנים לבית הכנסת ורואה שהמניין הבא בעוד חצי שעה, אני צריך לחכות עד שיהיה מניין או שאתפלל ביחידות? ואם יש לי מניין בשכונה השנייה?

אם כן אינו משתמש ברכב אלא לדברים הכרחיים (פסקי תשובות שם, אבני ישפה פ"ו ס"ו, ועוד).

ניגש כעת לשאלתך השנייה, כמה זמן אתה צריך להמתין ולחכות בשביל מניין.

אמרנו לעיל שחז"ל חיבו ללכת 18 דקות לצורך תפילה במניין, אך למעשה חז"ל חיבבוו להשקיע בתפילה בציבור **פעמים** 18 דקות, כיון שיצטרך גם לחזור למקומו במשך עוד 18 דקות. ולכן פסקו אחרוני זמנינו (פסקי תשובות ס' צ אות כא, אבני ישפה הל' תפילה, ועל פניו תפילה להגר"ש"א פ"ז) שאדם צריך להמתין לצורך תפילה במניין עד שלושים ושש דקות. (ועל באמרי אמת ליקוטים על השו"ע ס' צ (דף צ ע"ב) שחיבב להמתין 72 דקות, הובא בפסק"ת שם בהערה).

נציין כי כל זה כשטוחו שיהיה לו מניין, אך כשייתכן שגם אם ימתין לא יהיה לו מניין אינו חיבב ללכת (תפילה כהלכתה פ"י הערה קטז בשם הגר"ש"א).

תשובה: אדם חיבב להמתין למניין עד 36 דקות, וללכת לצורך מניין עד 18 דקות.

הרחבה: נתחיל בשאלתך השנייה. נאמר ב'שולחן ערוך' (או"ח ס' צ סט"ז) שאדם שהולך בדרך ורוצה להתפלל, אך המניין הקרוב ביותר נמצא בריחוק 'מיל' ממיקומו העכשוי, צריך ללכת ולהתפלל שם.

והנה 'מיל' הוא שיעור מרחק של כ-960 מטר (לשיטת הגר"ח נאה), וזמן הליכתו הוא 18 דקות.

אדם שהולך ברגל, יחשב אם מקום המניין רחוק פחות מ-960 מטר ואז צריך ללכת למניין.

אך נחלקו הפוסקים אדם שנוסע ברכב, האם מחשבים לפי המרחק, דהיינו כל שהוא רחוק כ-960 מטר ממקום הימצאותו אינו חיבב לנסוע ברכבו אל המניין, אף שברכב זמן הנסיעה הוא כשלש דקות, או שמא חיבב לנסוע אף למרחק גדול יותר אם זמן הנסיעה הוא פחות מ-18 דקות.

ולהלכה: חיבב לנסוע עד 18 דקות נסיעה ברכב, אלא

ניצוץ לשבת

מתוך גיליון 'ניצוץ', מגזין הלב לכל המשפחה

'אם הרב שך מבטיח לי כמו רבי נחמן'...

"הלכתי לרב שך, זה היה בפורים אני חושב, ואמרת לי שאנחנו נוסעים אחר פסח לאומן. הוא שאל אותי כמה זה עולה? אמרתי 'זה עולה אלף דולר לכל אחד', זה היה אז שלשת אלפים לירות בערך. הוא שאל אותי: 'זאג מיר, אתה יודע שזה כמעט ארבעים וחמש אלף לירות?! לתת את זה להכנסת כלה אינה מצווה יותר גדולה?'

"אמרתי לו 'מסתבר שכן, אבל הרבי הבטיח שמי שיבוא אליו הוא יעשה לו טובה לעתיד לבוא; אם ראש הישיבה יבטיח לי שיעשה לי טובה לעתיד לבוא אז אני אתן לראש הישיבה את הכסף'.

"הוא אמר לי: 'אני לא יכול להבטיח. אם רבי נחמן הבטיח אז אני כבר לא מדבר, אני חוזר ב', לא אמרתי כלום'.

"גם לרב וואזנר זצ"ל נכנסתי פעם, אני חושב בשנת תש"ן בערך, ממש כשנפתחה הדרך. שאלתי אותו אם אפשר לגשת לציון בראש השנה, שהרי זה בית קברות ולא נוהגים ללכת לבית קברות בשבת. הוא אמר לי שמותר, כי אם לא מכירים שזה בית הקברות אלא רק את הציון, אז אפשר לגשת'.

זכרונותיו המפעמים של רבי שמואל טקצ'ינסקי זצ"ל:

"באחת השנים, קצת לפני מלחמת ששת

הימים, כמעט נסענו לאומן. הייתה רשימה של חמשה עשר איש שרצו לנסוע לאומן, והיו לנו ויזות כבר. ר' נתן צבי קניג ארגן את המסמכים, הוא ניסח את המכתבים, והלכנו ליהודי אחד - 'בן ברוך' קראו לו למיטב זכרוני - שהיה אחד מהעשירים פה בבני ברק, שהוא העתיק את מכתבי הבקשה שלנו לרוסית והבאנו אותם לקונסול.

"היה בכנסת חבר כנסת מהקומוניסטים, נתנו לו את זה, והיה אישור רק לחמשה עשר איש. אני זוכר שעשינו הגרלה מי יגיע, כי היינו ששה עשר, ואותו אחד שלא יצא בהגרלה התחיל לבכות. זה היה ממש מפחיד.

"אבל בסוף כל הנסיעה התבטלה, כי בדיקת התחילה מלחמת ששת הימים, שאז נפלו כל הקשרים עם רוסיה'.

זה נכון שהלכת לרב שך זצ"ל לשאול אותו אם לנסוע לאומן?

לא יותר כדאי ליתומים ואלמנות? הגר"א מ' שך זצ"ל

פתגם השבוע

טוב להיות מהגדולים בכיתה ולא מהקטנים, ולכן כשמשאירים ילד כיתה יש סיכוי טוב שיצליח כי הוא נהיה מן הגדולים בכיתה

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

ההצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א

טל משה בן בת שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

ההצלחת משפחת אוקן

ההצלחת משפחת שרון

ההצלחת משפחת שילר

נס"ח נריה

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירה יהודית

יציעוב נר"י | צילום ילדים ומשפחות | מתנות ומזכרות |

tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

מה שיהיה עד ביאת הגואל

מאנשי סודו של רבינו. מצבתו של רבי נפתלי באומן

בחזן נראו הקוזקים מהלכים כשרבינו ז"ל ורבי נפתלי ישבו בעגלה, ורבינו פתח את פיו הקדוש וגילה לרבי נפתלי מה שיהיה עד ביאת הגואל ומביאת הגואל עד תחיית המתים. ר' נפתלי שמר בלבו את הסודות ולא גילה אותם לאיש עד קרוב לפטירתו.

מתי להתכונן לגאולה?

בי"ט באב חל היארצייט של רבי נפתלי הערץ מנמירוב. רבי נפתלי הערץ היה מתלמידי הקרובים של רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זצוק"ל, וידידו הקרוב ביותר של רבי נתן מברסלב זצוק"ל.

בין עשרות תלמידיו הקדושים של רבינו בולטת היתה דמותו של ר' נפתלי, אשר היה אחד משני אנשי סודו של רבינו, כשהשני הלא הוא ר' נתן מברסלב. שניהם יחדיו זכו בהתקרבותם לרבינו זי"ע מה שלא זכו כל חבריהם, והם נהנו מחיבה יתירה והתייחסות מיוחדת מצד רבינו הק'.

ר' נפתלי זכה שרבינו גילה לו סודות גדולים וטמירים בעניין הקץ. היה זה בדרך לעיר ברסלב, ביום ה' אב תקס"ו - זמן קצר לאחר הסתלקותו של ילדו הקדוש שלמה אפרים, כשהחל רבינו מגלה סודות אודות מדינת רוסיה, ודיבר בשיחה בעניין קץ הימים והמאורעות שיתרחשו אז, כשרבי נפתלי רושם בזכרונו כל פרט מהגלויים הטמירים. לפני פטירתו גילה רבי נפתלי את הסודות הנעלמים לתלמידו ר' אהרן ליפוביצקי זצ"ל, ומר' אהרן זצ"ל עברו לר' אברהם בר' נחמן בעל מחבר הספר "באור הלכותים", "כוכבי אור" ועוד. כאשר נשאל פעם ר' נפתלי על אשר שמע מרבינו זצוק"ל על מועד ביאת המשיח, אמר: "האם לומדים אתם את ספרו של רבינו? כך מקובלני מרבינו: כשספר ליקוטי מוהר"ן יתקבל בעולם יהיה אפשר להתכונן לגאולה".

בשמים נשמעים הדברים אחרת

בתחילת התקרבותו לרבינו אירע מעשה נורא: לפני ר' נפתלי התגלה אדם אחד מן העולם העליון אשר שאלו 'מי רבך?'. רבי נפתלי ענה כי הוא תלמידו של רבי נחמן מברסלב זצוק"ל, והאיש ביקשו להשמיע מתורת רבו. ר' נפתלי נזכר בתורה ששמע מפי רבינו, והחל חוזר על הקטע הראשון: "כי עיקר החיות מקבלין מהתפילה, כמו שכתוב תפלה לק-ל חיי". נפעם האיש למשמע הדברים, והתרום

ממקומו מעלה מעלה עד שנעלם. ר' נפתלי הלך מיד וסיפר לרבינו את המחזה שראה. רבינו הנהן בראשו ואמר: "וכי סבורים אתם שגם שם בעולם העליון שומעים את תורתנו כפי ששומעים כאן? למעלה נשמעים דברי אחרת, אחרת לגמרי...".

בשנת תק"ע זכה רבי נפתלי ורבינו גילה לו ולרעהו ר' אהרן מברסלב את ענין התיקון הכללי. רבינו קרא אליו את ר' נפתלי ואת ר' אהרן וגילה להם את סוד מזמורי התהלים של התיקון הכללי (טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ), וכך אמר להם: "היות ובענין זה נלכדים בוודאי שלשה חלקי עולם, אני לוקח אתכם לעדות, ותדעו, שאלו היו"ד קפיטל [פרקים] תהלים מועילים מאד מאד!".

יארץ ימים ושנים

עוד הבטיח בנוכחות שני העדים הללו: כי "כשיבואו על קברי ויתנו פרוטה לצדקה בעבורי [דהיינו בעבור הזכרת נשמתו], ויאמרו אלו העשרה קפיטל תהלים, אז אניח עצמי "לאורך ולרוחב" [ביתו המסמל התמסרות וטרחו] ובוודאי אושיע לזה האדם". הוסיף רבינו ואמר, שבפאות יוציא אותו מהגינהם, בכל מצב בו יהיה אותו האדם, אפילו אם עבר דברים קשים ונוראים. ובלבד שמעתה יקבל על עצמו שלא ישוב לאוולתו.

רבינו הבטיח לר' נפתלי שיארץ ימים ושנים. ביום י"ט אב שנת ה'תר"כ (1859), 15 שנה לאחר פטירת רבי נתן מברסלב זצוק"ל, עלתה נשמתו למרום. מקום קבורתו בבית העלמין החדש באומן.

זכותו הגדולה תגן בעדנו ובעד כל עם ישראל, אמן.

הופיע! גליון חודש אב

מוקד: 02-623-1218 מנויים

ניצוצות
גליון חודש אב